

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 170—L., félévre 95—L.

Egyes szám ára 4—L.

Külföldre egész évre 270—L.

FŐSZERKESZTŐ:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)

5. szám.

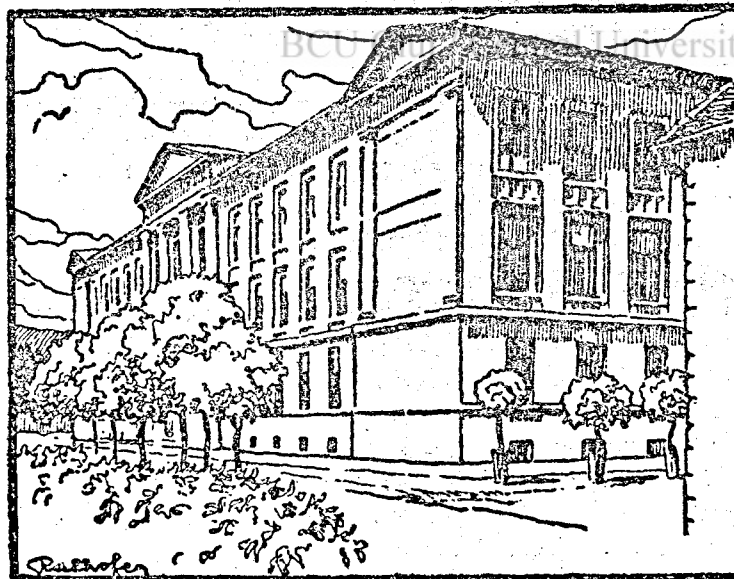
Megjelenik minden szombaton.

A gyulafehérváriak kulturünnepe.

A gyulafehérvári közel ezer esztendő s székesegyház és a több évszázados kath. püspöki várkastély szomszédságában nagy és bensőséges kulturünnepet ült május 4-én a magyarság. Mert a magyarság, a magyar szellemiség ünnepe volt az a jubileum, melyet a gyulafehérvári kath. főgimnázium, fennállásának 350 éves fordulója alkalmával fényes külsőségek között, de még nagyobb bensőséggel ült meg.

meg nem lehet semmisíteni. De örütség is volna, mert ez az ezeréves kulturmunka tette Erdélyt azzá, ami jelenleg is: itt élő népek közös bölcsőjévé, közös drága földdé, melyet mindenkinek szeretnie, óvnia kell, aki itt született.

A gyulafehérvári róm. kath. főgimnázium ennek a kulturmunkának volt három és félszázadon át harcosa. Magyar kulturát terjesztett, de Erdély minden vallásu és nyelvü fia számára

A 350 éves gyulafehérvári katolikus gimnázium.

Majláth püspök.

Egy 350 éves jubileumi kulturünnepek két-gyelenül meg vannak a maga tanulságai. Egyik nagy tanulság mindjárt az, hogy Erdély művelő-störténelme szétbonthatatlanul és elvitázhatatlanul egybefügg a magyarsággal. Amit itt a magyarság ezer esztendőn át teremtett kulturában, az olyan bele gyökerezett Erdély földjébe, levegőjébe, szellemébe, könyveinek ezeréves lapjaiba, diplomáinak, épületeinek időtette köveibe, azt nem lehet törölni, ki nem lehet égetni,

és úgy, hogy abból az egyetemes kulturára csak áldás fakadjon. Mi nem tekinthetjük pusztán statisztikai adatnak, hogy a gyulafehérvári főgimnáziumban több, mint 4000 román ifju tanult; ez több, mint csak számadat, ez bizonyosság mellett, hogy ez intézet szellemi áldásaiban majdnem minden nemzetü fia részesült Erdélynek, anélkül, hogy hitéből, nyelvéből ez az iskola kiforgatta volna. A gyulafehérvári főgimnázium 350 éven keresztül soha-egyetlen egyszer

sem kísérelte meg névelemzést csinálni; nem firtatta a vallást, a nyelvet, a nemzetiséget, hanem mint igazi Alma Mater, mindenkit szeretettel fogadott falai közé, hogy a szomjas lelkeket megtöltse kultúrával.

És talán ez a legnagyobb tanulsága ennek a kulturünnepélynek, s ezt a tanulságot szeretnők a mai hatalom illetékeseinek jóakaró figyelmébe ajánlani. A gyulafehérvári főgimnázium ünnep-

ségén szép és lelkes beszédek hangzottak el a vatalos román kultúra képviselői részéről. Jól esik nekünk. De még jobban fog esni, ha a beszédeken túl, a gyakorlatban, az életben érezzük annak az elismerésnek, belátásnak megértésnek melegét, melyet az ezeréves magyarszemlélet méltán megérdemel, s melynek méltó értékelésére az új hatalom részéről fiz esztalán már teljesen elegendő volt.

Mire megy a falu pénze?

Nem régen zajlottak le a közigazgatási választások. Ezután a községek ügyes-bajos dolgait új emberek fogják intézni. El kell ismerünk, hogy az ujonnan választott községi tanácsok nehéz feladat előtt állanak. Feladatuk legfőbb nehézsége abban rejlik, hogy olyan időben kell összeállítani a költségvetést, amikor az általános élszegényedés jelei mind gyakrabban jelentkeznek. Az új közigazgatási törvény készítői megfeledeztek arról, hogy a községeknek, ne csak kiadást, hanem jövedelmet is biztosítsanak. Vagyis, megfeledeztek arról, hogy egy törvény végrehajthatatlan marad, hogyha nem gondoskodnak az érvényrejuttatáshoz szükséges pénzről.

Jó néhány éve annak már, hogy a községi költségvetések hiánnyal zárultak. Több volt a kiadás, mint a bevétel. De erről a különbségről gondoskodott az állam, illetve államsegélyt kaptak a községek. Az új közigazgatási törvény azonban ezt a jövedelemforrást is beszüntette s ugyanakkor kötelezte a községeket a jegyzői fenntartás költségeinek fizetésére. Mostan az a kérdés, hogyan lehetne olyan költségvetést összeállítani, hogy ne legyen költségvetési hiány, s ugyanakkor biztosítsunk jövedelmi forrást anyagi zavarokkal küzdő felekezeti iskoláinknak is?

Az alábbiakban megpróbáljuk választ adni a fenti kérdésre.

Tegyük fel, hogy egy bizonyos községnek az 1930. évi költségvetési tervezele 20 ezer lej hiányt mutat. Mostan nézzük meg, melyek azok a kiadások (mert jövedelem fokozásról szó sem lehet), amelyek voltaképpen nem kötelezőek és mégis kötelezőek. Ezt pedig úgy kell érteni, hogy például a közigazgatási törvény 468 paragrafusában nyilván kimondja, hogy ezután az állam és nem a község fizeti a csendőrlaktanya, adóhivatal, bíróságok dologi kiadásait, azért mégis értesülésünk szerint különféleképpen magyarázva

a törvényt, felvették a fenti kiadásokat a költségvetésbe. Tehát, ezeket a kiadásokat haladéktalanul törölni kell, mert törvénytelenek, míg azon rendeletekkel együtt, amelyek követelik annak felvételét. Hogyha ezt megtettük, tíz lej el van tüntetve a hiányból. De lássuk csak vább. A költségvetésekbe eddig szerepelt alább fiz olyan tétel, amelyet különböző rendeletekkel kényszerítettek a községekre, de amelyből a községeknek semmi hasznuk sincs. Csak egy néhányat fogok említeni. A nem tudom, melyik ezred rezes-bandájának támogatására lej, hadiárvának 500 lej, rokkantak s özvegyeknek 2000 lej. Itt meg kell jegyezzük, hogyban az esetben, hogyha az említett összegekkel illető község hadiárvai, rokkantai s özvegyek kapnak kézhez, még emelni s nem pedig törölni kellene az összeget. De kérdem, melyik az özvegy, rokkant, vagy árva, akinek a község vagy más valaki fizetett volna, eltekintve a néhány lej állami támogatást? — Hát a törvénykönyvek, képek, táblák, szobrok és egyebek. Azonkívül legkevesebb 30—40 miniszteri levelet hever a fiókokban, mert nem férnek már a fiókba. Ez is jelentene évente 4000—5000 lej.

A községi tanácsok köteleesség és felelősségük tudatában ellenállanak a jogtalan kiadásoknak. A gazdasági válság mind jobban csökkenti az adakozók számát. Biztosítani kell az egy állandó bevételt a kisebbségi kulturális intézmények számára. Erre a közigazgatási törvény 104 paragrafusában is lehetőséget nyújt, a községi tanácsok hatáskörébe utalva a kultusz költségvetésének támogatását. És, hogy ehhez anyagi alap is meglegyen, vissza kell küldeni mindenkorai kormányok félhivatalos lapjait, a lapok olyan előfizetési díjakat szednek a községektől, hogy nem egyszer 3000—4000 lej tesznek évente. Ezt az összeget inkább fordítsák kulturális célokra. Most is van egy néhány

ség, ahol a költségvetés nemcsak az állami, hanem a felekezeti iskolát és a népkönyvtárat is támogatja. Természetes, ahol vagyonos a község, ott nagyobb lehet a kérdéses összeg. De az elvet meg kell valósítani: az erdélyi magyar falu pénzéből juttatni kell a magyar kulturának is!

A Costesti tüzkatasztrófa figyelmeztet arra, hogy mit jelent a tűzoltóság, illetve fecskendőhiány. Gondoskodni kell a költségvetésekben a

tűzoltószerszámok megszerzése, illetve fentartásáról. S hogy ne csak gép, hanem szakemberünk is legyen, minden falu küldhetne közkölségen egy-két embert a szomszéd falu, vagy város tűzoltóságához tanulni. Olyan tűzoltóságunk legyen, amely minden percben szembe tud nézni a veszedelemmel.

A fentiek megvalósítása lesz a magyar fánácsok életrealizálásának a próbaköve! D. B.

KÜLFÖLD

Gandhi fogságban. Végre elérte célját Gandhi: letartóztaták, helyesebben internálták, mint veszedelmes egyént. Erre az intézkedésre az bírta rá az angol kormányt, hogy India egyik északnyugati tartományában, Peshavárban, a Gandhi hívei magukhoz ragadták a hatalmat s már Indián kívüli törzsekkel tárgyaltak az angol uralom elleni fegyveres hadműveletek megindításáról. A kormányhoz hű indiai csapatok segítségével sikerült a rendet néhány nap alatt helyreállítani, de a Gandhi izgatásának ezt az eredményét a kormány a végéig halasztott intézkedés: a Gandhi internálásának okául fogadta el a kormány. A letartóztatást méltósággal és nagy kiemeléssel hajtották végre s Gandhit tisztelettel kezelik internáltságában. A letartóztatás nagy izgalmat okozott a Gandhi hívei között, de arra számíthatnak, hogy most már rövid idő alatt véget lehet vetni a mozgalmnak annál inkább, mert az indiai mohamedánok mind a kormány mellé állottak s India katonasága ezek közül került ki.

A belgrádi per. A horvát politikusok, hazaárulási pere még mindig folyik s még nem lehet tudni, mikor nyer befejezést. A kihallgatott vádlottak vala-

mennyien visszavonták a rendőrségnél tett beismerő vallomásukat, szörnyű részleteket beszélve el azokról az állatias bántalmazásokról, melyekben a rendőrségnél részük volt. A tárgyaláson különben sok külföldi újságíró van jelen, akik kimellettül bírálják újságjaikban a szerb rendőrséget.

Zavarek Spanyolországban. Már több hónapja, hogy megszűnt a diktatura a szép spanyol földön, de a kedélyek még mindig nem tudnak megnyugodni. Az az oka ennek, hogy a nép a királyban látja okát a diktatura szükségtelenül hosszúra nyult fenntartásának és emiatt nagy tömegekben csatlakozott a köztársasági gondolatához s állandóan tüntet mellette, úgy, hogy a kormánynak csak nagy nehézségek árán sikerül a rendet fenntartani. Ilyen helyzetben fognak elkövetkezni ősszel a választások, s lehet, hogy eredményük egy királyság megszűnése s egy újabb köztársaság alakulása lesz.

Magyar-görög barátsági szerződés. A szerződés aláírása most történt meg Görögország fővárosában, Athénben. Politikai jelentősége csak annyiban van, hogy Görögország is az Olaszország köré csoportosuló államokhoz tartozik, de más vonatkozásban nem lehetnek politikai következményei a szerződésnek a két ország közötti nagyobb, távolság miatt. Ez a

távolság azonban nem akadály a gazdasági kapcsolatok megerősítésének s ebben a tekintetben máris éreztetni a szerződés a jó hatását s még több eredményt várnak tőle a jövőben. Különben most folynak a román-magyar gazdasági tárgyalások, befejeztük után pedig a magyar-cseh tárgyalások kerülnek sorra. Az a remény, hogy a tárgyalások könnyíteni fognak a gazdák sorsán.

Most tárgyalja a magyar képviselőház a hágai megegyezést s az 500 millió Pengő külföldi kölcsön felvételéről szóló törvényjavaslatot is. A kölcsön nagyobb részét közmunkákba fogják elhelyezni: a vasut berendezésének megújítására s utépitésére, hogy ezzel munkaalkalmat adjanak s egyúttal gazdasági erőt is.

A német hadsereg s Oroszország. Az a szenzációs hír járta be a világsajtót, hogy a német hadsereg — a kormány tudta nélkül és háta megett — titkos összeköttelést tart fenn a szovjetkormányval, önállóan fegyverkezik s szervezi és fegyverzi Oroszországot. A német hadügy-miniszter, mikor a parlamentben szóváltették a kérdést, úgy válaszolt, hogy minden intézkedését a külügyminiszterrel egyetértésben teszi s a fegyelmet fenntartja. Ez azonban nem cáfolja meg a mondottakat.

* HIREK *

Lapunk egy ideig nyomda-technikai okokból 16 oldalon fog megjelenni. Az elmaradó „Ifjuság” és „Nő” rovatokat pótlólag fogjuk lapunk későbbi számaiban hozni.

Akik a maguk kárán tanultak. Az év elején Biró József, Rozs Ferenc, Bikfalvi Árpád és Scheller János a szilágymegyei Tasnádról kivándoroltak Amerikába. A kivándorlók most rövid délamerikai tartózkodás után visszaérkeztek Tasnádra és szomorú dolgokat beszélnek az Amerikába kivándorolt magyarok sorsáról. Mindenkiük kölcsön pénzzel ment ki Amerikába és kölcsön pénzzel jött haza. Még annyit sem tudtak szerezni nehéz munkával, hogy egy kis dohányt vásárolhattak volna. Csakhamar teljesen munkanélkül maradtak és helyzetük annyira kilátástalanná vált, hogy hazatérésre szánták magukat. A tasnádi kivándorlók szomorú sorsa intőpélda azoknak, akik könnyelműen el akarják hagyni szülőföldjüket amerikai kalandokért.

A gondatlanság áldozata. Gyergyóalfaluban László András 4 éves kis fia a ház előtt elhuzódó vizes árokban játszadozott. Játék közben megcsuszva a vízbe esett és mire észrevették, megfulladt.

Székely pirostojások egy kolozsvári muzeumban. Az Erdélyi Kárpát Egyesület néprajzi muzeumában a közelmúlt napokban helyezett el 11 db husvétii festett tojást. Érdemes a megőrkítésre, mert készítője egy osdolai (Háromszék m.) idős (kb. 76 éves) asszony, ki állítólag sem írni, sem olvasni nem tud s ha tudna is, nem zenné hasznát, mert yak. De

azért a jól látókat is megszegyenítő módon biztos kézzel huzza a vonalakat. A tojások színben és mintában rendkívül változatosak és igen szépek. Szemléletükönél lehet gyönyörködni, mert Papp Ferencné, a vak művész tiszta lelkének hí tükkrét vetíti rajzaiban a husvétii tojásokra, a különböző vonalakból meséket sző reájuk, melyek a lélek tisztaságát és nemességét tükrözik felénk. A közel 50 év alatt, mely idő óta a tojás festésekkel foglalkozik, megőrizte a festőanyag készítésének titkát is. Mert Papp Ferencné önmaga készíti a festékeket is, tehát nem a boltban vásárolja. Egész bizonyos, hogy a vadalmahéj szerepel a festékek elkészítésében. A festett tojásoknak elnevezésük is van (v. ö. Malonyay: A Magyar Népművészete II. kötet), csak Papp Ferencné nem adott nevet nekik. De számbavéve Malonyay elnevezéseit, a néprajzi muzeumnak beküldött husvétii tojások között van: tulipános, virágos, fél-magyar gyász-tojás. Az érdekes az, hogy Papp Ferencné mintái változatosabbak és szebbek, mint a minőket Malonyay könyvében találhatunk. A husvétii tojásokat Keszey Albert ajándékozta az E. K. E.-nek (g. e.)

Nagy sikere volt a budapesti mintavásárnak. A huszonötödik nemzetközi mintavásárt a legteljesebb siker jegyében tartották meg Budapesten. A magyar gazdák, iparosok és kereskedők tanubizonyosságot tettek arról, hogy lépést tudnak tartani a nyugati államok termelőivel. A budapesti mintavásárt sok ezer külföldi tekintette meg. Külön felemlítést érdemel, hogy Romániából 86 tagu küldöttség járt Budapesten a mintavásár alkalmából,

POLITIKAI HIREK.

Gyász-magyarok Bukaresten. A liberális párt Bukarestenben nagy kormányellenes tüntetést rendezett. A tüntető felvonulásban 20 ezer ember vett részt. Szégyenkezve olvassuk a lapokból, hogy a liberális tüntető menetében néhány romszékli székely is részt vett. Ezeket az embereket Kiss Géza volt liberális szenátor vitte a liberálisok táborába. Becsületlen magyar embernek a Magyar Pártban a helyet!

Megbukott Dobrescu! Dobrescu erdélyi tartományi elnöke és volt földművelésügyi miniszter Maniu Gyula miniszterelnök felmentette állását Dobrescu bukása, mint már tudtuk is, a székelyföldi erdők körül elkövetett szabálytalanságokkal van kapcsolatban. Dobrescu helyére tartományigazgatóként Moldovan Valér államtitkárt nevezték ki.

A csiki „Magánjavak” a Népszövetség előtt. A Népszövetség most vette tárgyul alá a csiki „Magánjavak” ügyét. A székelység érdekeit Genárd a Népszövetség előtt dr. Arthurogh Arthur magyar szenátor védte. A svájci ujságok egyöntetűleg igazságtalannak tartják, hogy a román kormány a csiki Magánjavakat a székelységről elkobozta.

Magyar képviselők és szlovénok támogatták a dobрудzsa bolgár kisebbség választási mozgalmát. A dobрудzsa bolgárok kérelmet intéztek az országos Magyar Párthoz, hogy a bazargici választásokon támogassa a bolgárokat. A Magyar Párt részéről Jakabffy István, Laár Ferenc, László Dezsa, Sebessy János utaztak Bulgáriába bolgár testvéreink támogatására. Az összefogásnak

is volt az eredménye, mert a kormány, a bolgár jelölt önkéntes visszalépésének ellenében bolgár testvéreinknek több székelyt rendezte.

Magyar lesz Udvarhelymegye tanácsa. Mint lapunkban közöltük, az udvarhelymegyei választásnál a választási elnök jogtanács a karikás listának ítélte a székelyek 20 százalékát. A Magyar Párt ellen felebezést adott be és a pert első fokon megnyerte. Az ügy a bukaresti felülvizsgáló bizottság elé került. A bukaresti bizottság is a Magyar Párt javára döntött s így a karikás Rétieck listájáról senki sem kerül be az udvarhelymegyei tanácsba.

A háromszéki malmokat halálra ítélik a nagy adóval. A háromszékmegyei vízi malmokat rendkívül szigorúan sújtotta az új adóztatás. A két községben dolgozó vízimalmosok eddig 1000-nyi háromszáz, az egykővesek pedig évi kétszáz lej adót fizettek. Ezzel szemben az egykővesekre 1930-ra évi 4800, a kétkővesekre évi 8800 lej adót vetettek ki. Ez a fölemelt adó valószínűleg halálra ítéli a falusi kis malmokat, amelyek közül Háromszékmegyében több, mint 1000 működik. A háromszékmegyei vízimalmosok ügyében a megyei Magyar Párt parlamenti képviselői emlékiratot dolgoztak ki s ezt átnyújtják a gazdasági miniszternek.

Óriási földrengés Hátsóindia-ban. Hátsóindiaiban óriási méretű földrengés pusztított. Tudós véleménye szerint ilyen erős földrengés századunkban nem volt. Egész községek és városok romokban hevernek, a hegyek megváltoztatták medrüket és új források törtek fel. A halottak számát hatezerre becsülik.

Székely tanítók kiünneftése. Az Udvarhelymegyei Tanítóegyesületnek f. évi április hó 26-án tartott gyűlésében a kerületi felügyelő ünnepélyes keretek között nyújtotta át a közoktatásügyi miniszter elismerő jelvényeit három székely tanítónak: Nagy Ferenc énlaki, Györffy István homoródszentmártoni—székelyudvarhelyi és Száva Mihály nagygalambfalvi volt ig. tanítóknak, kik négy és fél évtizeden át folytattak eredményes tanügyi munkásságot az iskolában és a társadalomban. Mindhárom kitüntett sokirányú munkát végzett. Nagy Ferenc énlaki ig. tanító sok értelmes, székely fiút állított a művelődés szolgálatába. Hivatalát anynyira meg tudta kedveltetni tanítványaival, hogy azok nagy része tanító lett; de sokat kiváltott más pályára is. Községében vezető lelke volt minden népjóléti és művelődési intézménynek. Ifjúsági egylete, dalárdája, zenekara volt hosszú időn át. Mintaképe volt az egyszerű, de széles látkörű tanítónak. Értett minden falusi munkát az orsócsinálástól az asztagrakásig. Sokoldalúságát meggyőző erővel tudta átültetni tanítványaiába. Működési ideje alatt faluja népe minden jónak első helyen állott. — Györffy István homoródszentmártoni—székelyudvarhelyi volt igazgató tanító, mint tanügyi vezető és szervező erő tünt ki. Éles észtehetsége és előrelátása kiemelte társai közül s mindig vezérszerepre juttatta. Különösen a tanítói egyletek vezetésében és szervezésében fejtett ki kiváló munkásságot, de eredménnyel működött az iskolán kívül, a társadalomban. — Száva Mihály nagygalambfalvi volt igazgató tanító különösen a gazdasági és kertészeti ismeretek

terjesztésében fejtett ki példaadó és eredményes munkásságot. Múltános dolog, hogy arra a pályára is rávilágít az elismerés fényugára, melyer anyagi nehézséggel, előítélettel, néhsötétséggel, sokszor megnemértéssel is meg kellett küzdeni az idegölő munka mellett.

A magyar dal Londonban. A budai dalárda május hetedikén Londonban két hangversenyt tartott. A 60 tagú férfikar magyar nép- és műdalokat adott elő. Az angol közönség nagy lelkesedéssel fogadta a magyar dalosokat és elragadtatással nyilatkozott a magyar dal szépségéről. A magyar dalosok hazautazásuk alkalmával Hollandia fővárosában, Amszterdamban is jól sikerült hangversenyt rendeztek.

Tűz Lemhényben. Lemhény háromszékmegyei községben villámcsapás folytán kigyuladt Bodó József gazdálkodó csüre és attól tüzet fogtak a szomszédos épületek is. Az oltáshoz kivonultak a kézdivásárhelyi és berecki tűzoltók. Ezeknek sikerült a tüzet megfékezniök. A tűz így is 5 gazda épületeit pusztította el. Az épületek nem voltak biztosítva és így a gazdák kára meghaladja az egy millió lejt.

Fej-, váll- és ágyékrheumánál, idegfájásoknál, csípőszaggatásnál és zsabánál a természetes „Ferenc József” keserűviz rendkívül hasznos háziszser, mely korán reggel egy pohárral bevéve, az emésztőesatornát jól kitisztítja. Egyetemi klinikákon szerzett tapasztalatok tanúsítják, hogy a valódi Ferenc József víz gyors és biztos hatású, kitűnő gyomor- és béltisztító szer. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Szabad verseny helyett kényszerszövetkezés!

A világszerte uralkodó gazdasági válság kérdése minden nemzet közigazdait foglalkoztatja. Nemzetközi értekezleteket tartanak, hogy miképpen lehetne az általánosan súlyos gazdasági bajokat megszüntetni? A *Népszövetség* is tárgyalta a dolgot, de ezzel egy lépéssel sem haladtunk előre a bajok orvoslásában. Mint lapunk egyik régebbi számában írtuk, az „*Európai Egyesült Államok*” eszméjét is azért karolták fel ujabbán, mert attól várják, hogy a háboru után elkorcsosodott gazdasági életet rendes kerékvágásba fogja zökkeníteni.

Sajnos a felvetett tervek közül a válság enyhítésére egyik sem bizonyult jónak. Sőt a helyzet állandóan súlyosbodik. A gazdák és kisiparosok nyomorúságos helyzete után, most már a nagyiparosok és kereskedők is válságos helyzetbe jutottak.

Romániában fokozottabb mértékben jelentkezik a mezőgazdasági termelés és értékesítés válsága, mert az ország lakosságának nagy részét mezőgazdálkodók alkotják és a kormány nem folytat olyan külkereskedelmi politikát, ami a gazdák javára válnék. *Mihalache* miniszter, mikor a földművelésügyi miniszteri székbe jutott, nyílt levél formájában egész sereg, jó részt közismert tanácsot adott „gazdatársainak”. Am a miniszter kötelessége nem az, hogy a termelés aprólékos részleteit ellenőrizze, hanem az, hogy országos és nemzetközi viszonylatban rendezze a gazdasági bajokat. Szűk látókörű tevékenységgel nem lehet országos érdekeket elintézni.

Amíg Európában a nemzetközi bizottságok és a miniszterek tanácstalanul tapogatóznak, hogy mit kellene tenni a gazdasági válság enyhítésére, addig Amerika tettekre szánta magát.

Köztudomású dolog, hogy a világ gabonakereskedelmének főszabályozója Északamerika.

A tőlünk sok ezer kilométernyire fekvő amerikai piacok gabonaárainak árhullámzását mi is érezzük. A legeldugottabb piac is megérzi, ha Amerikában esnek, vagy emelkednek az árak.

Amerika gazdái a gabonapiacra túlsúlyukat a helyes szervezkedéssel tudták biztosítani. A kanadai gabonaértékesítő szövetkezet, az úgynevezett *pool* olyan hatalom, hogy azzal szemben sokszor a világ összes gabonakereskedőit is lehetetlenül állanak. Bizonyos korlátokon belül a *pool* ugyanis megszabja a gabonaárakat és ezzel látja el a gazdákat.

Fegyelmezetlen gazdák azonban mindegyiknek akadnak! Azok a gazdák, akik nincsenek szervezve a kanadai gabonaértékesítő szövetkezetekbe, eladó gabonájukat szabadkézből értékesítik. Ezzel az árakat rontják a gabonapiacra. A kanadai gazdák az ilyen árrontókkal szemben tehetetlenek. Most a kanadai kormány törvényel akarja kényszeríteni az összes gazdát, hogy úgynevezett „*kényszer pool*”-ba lépjenek.

Ezzel elérik azt, hogy a gabonaárak szabályozása terén Kanada termelői egységei léphetnek fel. Remélik, hogy ezáltal a piacon kerülni fog az árak állandósítása és áresés ellenében az eladás beszüntetésével lehet majd a válság ellen is védekezni.

A mostani gazdasági válság felborította a gazdasági politika eddigi rendszerét. Szabad verseny helyett jön a kényszerszövetkezés!

Számunkra ez azt a nagy tanulságot nyújt, hogy minden téren csak erőink egyesítésével, szervezkedéssel, szervezkedéssel boldogulhatunk. Ha az amerikai szervezkedésnek egyelőre gyakorlati példának hasznát nem is vehetjük, de bizonyossága annak, hogy ahol nincs tartás erőszakkal is meg kell csinálni!

Ezért hirdetjük olyan kitartással: **szervezkedjétek!**

SZÖVETKEZET

Semmi sem megy tanulás nélkül!

Folyó évi március hó 27-én Kolozsvárt a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége évi közgyűlése után tartott értekezleten egyik szövetkezeti tagtársam azt a kijelentést tette, hogy ő szívesen dolgozott, dolgozik és fog dolgozni a szövetkezetért, de már azt, hogy az ifjusággal az iskola padjaiban megismertessük a szövetkezeti eszmét, nem tartja helyesnek: Ez a kijelentés arra indított, hogy bár röviden, de foglalkozzam ezzel a kérdéssel s alkalmat adjak szövetkezeti testvéreimnek is a hozzászólásra.

Kétségtelen, hogy az ember szellemi fejlődésére ható tényezők: a család, az iskola, a környezet, a társadalom. Ezek gyurják, alakítják és fejlesztik ki az ember lelkét s teszik az embert emberré, a társadalom hasznos tagjává.

A helyes nevelésű ember természetesnek találja, hogy az emberek egymásra utaltságukban egymáson segítsenek. Az ilyen ember természetesnek találja a szellemi kapcsolatokon kívül az anyagi, a gazdasági kapcsolatoknak minél szélesebb körben való kiépítését.

Természetesnek tartja a falu minden tagja, hogy egyházának, iskolájának fenntartásához hozzá kell járulnia. Ezek és más intézmények ő érteke van, az ő javát munkálják s a fenntartását közösen kell biztosítani.

Vajjon érzéketlenek lennének embertársaink olyan irányú neveléssel, tanítással szemben, amely azt is célozza, hogy az egymáson való se-

gítés érdekében, gazdasági értelemben, szövetkezetekbe tömörüljenek? Azt hiszem, nem! Bárha tekint a mai világban az ember, haladást ott lát, ahol nem hiányzik a gazdasági összefogás. A falu népének gazdasági összefogása pedig csak szövetkezetben vagy gazdakörökben, de elsősorban szövetkezetekben teremthető meg. Hiányolna népünk gyermekeit megismertetni azzal az eszmével, a szövetkezet eszméjével, amely az egymáson való segítés, isteni gondolatából született meg? Bizonyára nem! Nevelésünk, tanításunk igen is fel kell, hogy ölelje a minél tüzetesebb gazdasági utbaigazítást. Már az elemi iskolák padjaiban meg kell ismerkednie a tanulónak a szövetkezet, azaz, hogy mi is az a szövetkezet. Ép a felsőbb elemi osztályokban semmi akadály, — még a gyermekek értelmi nivója sem mond ellent annak, — hogy az eszmével a gyermekeket megismertessük, azt velük megszeretessük s már beoltsuk s mintegy elhívjuk későbbi szövetkezeti munkásnak. Igen természetes, hogy a tanítónak is ismernie kell a szövetkezeti eszmét, a szövetkezeti munkát és annak áldásait. Ép ezért elvárható, hogy azok, akik hivatottak a falu életében irányítólag hatni, vigyázzanak magukkal már az iskolájukból ezt az ismeretet.

Szerintem nem lehet hiábavaló és méltatlannak az emberhez, foglalkozni a gazdasági élet olyan megnyilvánulásaival, amelyek kisebb-nagyobb emberi csoportoknak gazdasági boldogulását valósítják meg. Tehát igyekezzünk a szövetkezeti eszmét terjeszteni már a népoktatás keretében is és minél fokozottabban a magasabb iskolák tanulóinak érdekében.

Csöregi András.

IPARI ROVAT

Kit minősít a törvény kisiparosnak?

Ujabbán a pénzügyigazgatóságok azt követelik a kisiparosoktól, hogy forgalmi adójukat kimutatások alapján úgy fizessék, mint a gyárosok. Minthogy ez az ugynevezett „Registru Special“ vezetésével jár s a kisiparosok ennek vezetésére képtelenek, kérték a minisztert, hogy ezután is egy összegben fizethessék a forgalmi adót. A minisztérium intézkedett is, hogy a kisiparosok adójukat egy tételben fizethessék ki. Mint Szabó Béni képviselő értesített, a minisztérium a következő

rendeletet intézte ez ügyben a „Brassói Ipartestület“ kérésére a brassói pénzügyigazgatósághoz.

Szám: 32, 913—3—IV—1930.

Pénzügyigazgatóságnak, Brassó.

Hivatkozással a Brassói Ipartestület 140—1930. számú beadványára, van szerencsénk a következőkről értesíteni:

A Brassói Ipartestület tudomásunkra hozta, hogy azon kisiparosok, akik műhelyeikben 1—2 lóerős gépet alkalmaznak, a pénzügyigazgatóságok közvegi részéről gyárosoknak minősítették és arra lettek kötelezve, hogy ugyanolyan „Registru Special“-t vezessenek, mint a gyárosok. Ugyanezen alapon

nagyobb adófizetésre is kötelezettek, mint amekkora nevezeteket megilleti.

Hogy a kisiparosokkal szemben mindenféle jogtalanságok követése elkerülhető legyen, megengedjük és közöljük, hogy kisipari üzem alatt azon iparvállalat, vagy műhely értendő, amelyben 5 lóerős gépnél kisebb és 20 munkásnál kevesebb alkalmazásban.

Petrica sk., V. Ioanescu iparügyi ig. szolgálati fő.

Kisiparosaink, ha forgalmi adójukat nem egy tételben fizetik, hanem az adóhivatal, felhívja a rendeletre való hivatkozással, kérjék a törvény alkalmazását és ne vezessenek „Registru Special“-t.

MULATTATÓ

A MAGVETŐ.

*Kéken mosolyog a tavaszi Ég,
napfény-záporban fürdik a vidék.*

*Az egész táj ünnepi nyugalom,
s csupán egy embert látsz az ugaron.*

*Izmos földmives, kenyér hőse ő:
az áldott kezű magyar magvető.*

*Ahol bárázdát szántott az eke,
a földnek mély szerelmű gyermeke.*

*a föld méhébe szórja a magot,
hogy majd, ha már dus kalászt aratott,*

*mindenkinek jusson, ki nem henyél,
erőt adó, friss, szent, áldott kenyér!*

Aradi-Szabó István.

Torkos uram tudománya.

1. A visszafordított szentencia.

A régi világban történt, amikor a kézműves mesterek és mesterlegények életmódját, egymás mellett való állapotát a céhek paragrafusai szabták meg.

A mesterlegény a mester családtagja volt, ott lakott és ott étkezett a mester házában. A mester vigyázott legénye vagyoni gyarapodására, lelki épülésére, erkölcsi tisztaságára.

Sok haszna volt ennek az állapotnak, de voltak árnyékoldalai is. Mestere válogatta, hogy kinek a házában milyen testi-lelki nyereséggel élhettek a fiatal céhbeltiek.

Ott van például Torkos Pál szabómester esete legényeivel.

Pál mester nem volt mindennapi, közönséges lélek. A szabóságon kívül volt egy nevezetessége: jól ismerte a Szentírást és ezt a tudományát szívesen csillogtatta az emberek előtt. Az erkölcsi eredménnyel azonban nem érte be. Nem volt elég számára, hogy bibliás, tudós ember hírében állott: kézzelfogható hasznót is igyekezett huzni tudományából.

Ezt a következőképpen cselekedte.

A céh szabályok szerint a legények étel-
járndóságát mind ebédkor, mind vacsorakor

maga a mester osztotta szét a terített asztalnál. Ő szelt kenyeret a legények számára, ő darabolta föl a peccenyét, ő számolta a tányérokra a káposzta töltelékeit.

De mit cselekedett Pál mester nagy gyakorsággal?

Mikor mesterasszonyom az asztal közepére helyezett sült csirkét, tyukot, avagy fogoly-madarat, Pál mester odanyult a hosszúágu villával és az egészet a maga tányérjára emelte.

A legények nagy vágyódással néztek a kivánatos étekre.

A mester azonban mogorva arccal fordult feléjük.

— Mit akartok? Csak nem fogom ezt a csirkét szétdarabolni közöttetek? Irva vagyon a bibliában: „Amit Isten egybeszerkesztett, azt ember szét ne válassza.“

S egymaga ette meg a csirkét, miközben kegyes arccal nézte, hogy a legények milyen sűrűn nyelik a semmit.

Ugyanezt az ígét idézte, mikor valami szépen piritott hal került az asztalra. A jóillatu, finom dinyét pedig ugyancsak nagy mohósággal ragadta maga elé és hányta szorgalmasan magába, mondván sovargó szemű legényeinek:

— Szünjete meg a hiábavaló kívánással! Nyilván vagyon a szentírás szava: „Amit Isten egybeszerkesztett, azt ember szét ne válassza!“

Azonban egyszer egy katona ment be a Pál mester műhelyébe. Új ruhát akart csináltatni és erős alkuvást indított néminemű finom posztóra. Pál mester szilárdan kötötte magát az árhoz, a vitéz egyre jobban beletüzült a vitába.

Hogy fordult a szó, hogy nem fordult, bizony úgy esett, hogy a katona egyszer öltreapta a szabót és a földhöz teremtette. Ha még beérte volna ennyivel, de ki tud egy goromba katonának mértéket szabni? A haragos vitéz ráült a szabóra és keményen kezdte ennek testét innen is, túl is érdekelni.

Pál mester orditozott és fölháborodva kiáltott rá legényeire.

— Átkozott fickói, mit tájtatok a szátokat? Azonnal huzzátok le rólam ezt a gonosz katonát!

— Nem tehetjük, mesturam! — felelt az egyik ifju műves huzódózva.

— Hárman vagytok, birni fogtok vele. Tüstént válasszátok le rólam!

— Nem tehetjük mesturam! — ismételte a legény. — Irva vagyon a bibliában: „Amit Isten egybeszerkesztett, azt ember szét ne válassza!“

2. A szabó maradjon a nadrágnál.

A bibliás szabómesterről jegyezték föl az alábbi történetet is.

Egyszer a pap szent beszédet tartott és beszéde során többször idézte a biblia szavait.

Templomozás végén Pál mester a pap elébe állt és ott, a hívek hallatára, kifogásokat tett a szent beszéd ellen. Különösen a bibliából vett idézeteket bírálhatta és minden áron azt akarta bizonyítani, hogy ő jártasabb a szentírásban, mint a pap.

A pap intett szemével hiveinek: majd ő megakasztja ezt a magahitt embert a fennvaló vetekedésben.

— Mi a mesteruram foglalkozása? — kérdezte.

— Szabómester vagyok.

— S csakugyan olyan tüzetesen tanulmányozta a bibliát?

— Ismerem én minden részét.

— Akkor bizonyára ismeri Szent János Jelenéséről írt könyvének 10-ik részét. Itt olvassuk, hogy egy angyalt látott Szent János, aki jobb lábával a tengeren, a ballal a földön állott. Már most mondja meg kegyelmed, hány sing posztóból telt volna ki egy nadrág annak az angyalnak a számára?

A szabónak felakadt a szeme.

— Azt én meg nem mondom! — helyes szineváltva.

— Micsoda, kegyelmed még azt sem tudja, ami a maga mesterségébe vág? Hát akkor hogyan mer engemet bírálgatni az én mesterségemben? Menjén és szabómester létere mindegyiknél törődjék — a nadrággal...

Pál mester elpirult szégyenében. De azért higgyük, hogy lemondott bibliai tudományán a fitogtatásáról.

Vannak emberek, akik a legszentebb dolgokat is készek fölhasználni önző érdekeik és szükségük kielégítésére.

Irodánk

Apróságok * Adomák

Villámesapás elleni védekezés legelőkön.

Zivatarok alkalmával a villám sokszor tesz kárt a legelőkön lévő jászágban. Németországban érdekes módon védekeznek az ilyen károk ellen. A legelőn vastagabb fajta sodronnyal bekerített karámot építenek. A sodronny huzalakat faoszlopokra helyezik, de az egymás felett elhuzódó szálakat több helyen sodronnyal összekötik és az összekötő szálak végeit 30—40 centiméter mélyen a földbe vezetik.

Zivatarok alkalmával a jászágot ebbe a „villámháritó karámba” terelik. Ha a villám lecsap, a fémből készült kerítés a villamosságot a földbe vezeti és villám nem tesz kárt az állatokban. Ez a védekezési mód könnyen és olcsón keresztülvihető, ezért jó volna, ha alkalmazásának kérdésével gazdáink foglalkoznának.

Vizsga után.

— Ej, ej, fiam, már ismét megbuktál? Bizonyára rosszak voltak a feleletek.

— Nem, apám. A kérdések voltak rosszak.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van.

Lesorányodott, erőtlen, vérszegény, tüdőbajos betegek részére üldás a Grasin erőtápszer. Lapunk hátlapján levő hirdetésünkre felhívjuk figyelmét.

A vadrepce irtása. Vadrepce nek tulajdonképpen kétféle gyomot neveznek, az egyik a vadmustár, vagy mezei mustár, a másik a vadrepce, vadretek vagy repcséuretek. A kettő között a különbség a termésben van. A vadmustárnak sima, osztályos beőtermése van, addig a vadrepce cikkes becője van, amely olvasó alakú és egyes izekre oszlik, t. i. a magvak mellett beőszívődve. Nálunk — úgy tudom — a vadmustár a gyakoribb. Mivel a két gyom ott szaporodik el a gyom, ahol tulnyomólag kálcsokat termelnek. Ami ezen gyomok irtását illeti, a vadmustár könnyebben irtható, míg a vadrepce szívósabb természetű, csak erősebb hatású szerek alkalmazása által pusztítható ki. Mivel a két gyom bizonyos szerűségű permetezésre által irtható, de a költséget okoz, azért meg kell gondolni, érdemes-e a permetezés. Sokkal olcsóbban irthatja a vadrepceet kapás- vagy talánynövények természetű szerekkel. A vadmustár kiirtható a vasgálicoldattal való permetezéssel, amikor ugyanis a vadmustár megfeketedik és elszárad, a gabona kiállja a vasgálicoldattal. A mezei mustár és a vadretek irtására a következők a legelőn port is ajánlották.

vasgálicot és 25% gipszport kell keverni és ezt a porkeveréket hajnali órákban rá kell szórni a vadmustáros vetésre. Az árpa megfeketedik ugyan a portól, de pár nap múlva újra kihajt. Ha csak a vadmustárról van szó, akkor jól hat a 20%-os vasgálic, de ez a repcsénretket nem öli meg.

A vadrepece és vadmustár irtására a chilisalétrom, a kénsavas ammoniák és borkálium is használható. Ha ezen sók 25—40%-os oldatával a 2—4 hetes gyomos cabotést bepermetezzük, kedvező időben már 2—3 óra múlva elhertrád a vadmustár, míg a zabnak semmi baja nem támad. Ezen oldatok sem a zabra, sem az árpára nem károsak, de a herefélére és a répára károsan hatnak. Leghatásosabb a permetezés, ha száraz és csapadékos időben permetezzük; legalkalmasabb idő a délelőtt a harmat felszikkadása után, napos időben. Hektáronként 200—400 liter oldat kell a permetezéshez. Legjobban sikerül a permetezés, ha a vadmustár még csak 4—7 cm magas és amikor a sziklevek fölött még csak 3—4 levele van, mert ha már virágozik, könnyen hozhat magot. A chilisalétrom 20%-os oldata a zenge vadmustárt igen hamar elperzseli szemellett mint trágyaszor is hatásos. Ha nagyon sűrű a vetés, akkor a virágok kifejlődése előtt másodsor is tanácsos permetezni. Minél több vadrepece nőtt a vetés között, annál erősebbre kell a permetező oldatot készíteni. Hogy a permetező oldat jobban tapadjon a növényekre, célszerű a permetező oldathoz 5% melaszt, vagy 1—1½% kenőszappant keverni.

Végül megjegyzendő, hogy mind az ilyen permetezés csak akkor jár megfelelő eredményre, hogy ha azt száraz időben véghezvük.

Dr. Páter Béla.

K. A. A részeseznek joguk van megállapítani a leltárban felvett értékeket és perelni az értékek helyes megállapítása iránt.

Mezőhaj. Az ingók tulajdonjoga az, aki örökölt a hagyatéki eljárás rendjén. Végrendeletet csinálhat, de jogász emberrel kétféleképpen el, mert különben csak a bíróság teszi ki az örökséget.

Több érdeklődőnek! A Szentháromság kaszákat vagy köveket levelezőlapon is meg lehet rendelni. De ha többen rendelnek, akkor ajánlatos levélben megrendelni, mert levélben meg lehet írni a rendelők neveit és a kaszatelepen minden kaszát a rendelők nevével látnak el. Tíz kasza vagy kaszakő rendelésnél egy-egy darabot hozzácsomagolnak ingyen. Mellékes költség nincs. A meg nem felelőt persze, hogy kicserelelik.

F. E. Ön — úgy látszik — jó orvos kezeire bízta magát. Amint leveléből kivettem, — pontosan tudja betegségnének előzményeit. Feltétlenül ajánlom, hogy tartsa magát orvosának előírásaihoz (rendeleteihez), mert betegsége gyógyítható, habár kissé hosszú ideig is tart. Öszinte nyilatkozata felbátorít arra, hogy kijelentsem: ha orvosának utasításait betartja és az igénybevett gyógykezelést nem hagyja abba, feltétlenül meggyógyul. A kúra betartása nem könnyű feladat, de célszerű. *Dr. G. E.*

Beteg. Betegségének helyesen leírt és okos megfigyelésre valló tünetei a könnyebb eligazodást engedik meg. Emlékezetébe kell idézzem a Magyar Nép ezidei X. évf.-nak 12-ik számát, melyben a Tanácsadó rovatban megtalálja a „pyridium” nevű gyógyszerrel írottakat, amely gyógyszer kitűnő hatásánál fogva mindinkább kezd tért hódítani a makacs és hosszantartó hólyaggyulladások esetében. Vérért — tekintettel ideges állapotára — nem vizsgálhatta meg? Valószínű, hogy ideges ingerlékenysége nem függ össze a fenti bajjal. Jó lenne, ha tisztában volna azzal, hogy a vére tiszta-e, vagy sem? *Dr. G. E.*

N. P. A postatakarék betétek ügyében állandóan folynak a tárgyalások. Döntésre még nem került a sor, de biztos lehet benne, hogy pénzét megkapja. Hogy milyen arányban váltják be, azt még nem lehet tudni.

J. S. A mi a férj nevére szerepel, az kizárólagosan az övé, Erdélyben nem létezik közszerepményi vagyon. Tehát ha elhagyta a férjét, az ő nevére szereplő ingatlan vagyonhoz nem formálhat igényt.

Tomy. Ilyen jellege alatt, ha jól emlékszem, már régebben megjelent a feleletem. Betegsége a fiatal kor átka, csak az a szerencse, hogy idővel önmagától is meggyógyul. Tekintettel arra, hogy oly helyen lakik, ahol orvosok tanácsát könnyen kikérheti, teljesen felesleges az íróasztal mellőli tanácsadás. Mindamelllett megjegyzem, hogy a betegség makacs és sokféle formája, alakulata van, de szakszerű gyógykezeléssel lehet szépíteni, időszakonként csaknem teljesen eltüntetni. Főorvossága a kén s a meleg (csaknem forró) vízben való mosakodás. Vegye magának tehát a fáradságot és forduljon orvoshoz bővebb tanácsért. *Dr. G. E.*

V. K. Betegségének okát a tudomány még nem ismeri; tapasztalat szerint rendszeren jól táplált, erőteljes egyéneken fordul elő. Nem valószínű, hogy fertőző legyen, bár a legközönségesebb bőrbajok közé tartozik. Biztos gyógyszer a betegségnek nincs. Az esetek 5%-a örökölhető. A gyógykezelésben — eddigi tapasztalat szerint — legfontosabb az igen sovány, hústalan és fűszertelen diéta. *Dr. G. E.*

K. A. Az, aki Önnek a pyridiumot ajánlotta, a lehető legértékesebb gyógyszernek egyikét említette Önnek. Véleményem szerint elég lenne most már a belső kezelés, vagyis: vagy szedné a pyridium tablettákból napjában háromszor 2—2 tablettát (szóval naponta 6-ot), és később naponta 3-szor 1—1 tablettát, — vagy pedig megpróbálná a sokkal olcsóbb *gonovalint*, melyből naponta 3-szor 1—1 tablettát kell venni bőséges vízben. Apyridiumot Newyorkban állítják elő, s Európában C. F. Boehringer & Soehne a képviselője, a *gonovalint* az Egger gyár bocsátja forgalomba. Esetében nem látok semmi kétségbeesztőt. *Dr. G. E.*

Méhészek figyelmébe

Ha méheik tiszta jó viaszból készült müléppel akarja ellátni, forduljon

Szöllősy Gyula méhészetéhez

Reteag—Retteg. (Jud. Somes)

A mülép ára L. 200 kg. utánvétellel.

Tanácsadó a Pathé-Baby mozigép használatához.

Miután a f. évi 9. 10 és 11-ik számainkban részletesen ismertettük a Pathé-Baby mozigép és annak kezelése iránt nagyon sokan érdeklődnek, az alábbiakban rövid használati utasítást állítottunk össze addig is, míg képes utasításaink elkészülnek. A magyarázatainkat a szétküldendő „A” és „B” jelzésű füzetekben lévő rajzokhoz alkalmaztuk, azért történnek itt hivatkozások a füzetek megfelelő lapjain található rajzokra és jelzésekre.

„A” jelzésű képes füzet.

1. *A lámpa (villamos körte) behelyezése.* A kézzel hajtható dinamó (Magnetto nevű áramfejlesztő gép) és a 6, esetleg 8 voltos akkumulátorhoz 6 voltos lámpát, a 12—16 voltos akkumulátorhoz 12 voltos lámpát kell használni, de semmiesetre sem szabad a 12—16 voltos akkumulátorhoz 6 voltos lámpát alkalmazni, mert a túlerős áramfeszültség rövidesen kikezdi a körtét.

A lámpa behelyezése a következőképen történik. Az *A* jelzésű füzet 6-ik lapján levő rajzon látható *Z* csavart balra forgatva meglazítjuk s a fedőkészüléket lassan levesszük, amint a 9-ik lapon levő rajz is mutatja. Majdnem teljesen kiesavarjuk az üresen maradt korongot tartó oszloposka oldalán lévő csavart s akkor betesszük a lámpát a sárgaréz foglalatán látható *T* alakú jelzéssel magunk felé fordítva, azután lenyomjuk, amíg a nyílásba egészen bemelegy, amikor is a már említett csavarját becsavarva megrögzítjük. Ezt pontosan kell csinálni, különben a villamos árammal nem kap kapcsolatot. Aztán a fedőlapot visszafesszük és a csavarjával megrögzítjük.

2. *A filmek bevezetése.* A 100 méteres ugynevezett Super-filmekre külön utasítás van, itt a 10 és 20 méteres filmek bevezetését ismertetjük. A 3-ik lapon levő rajzon látható *B* jelzésű zárólapot könnyedén kinyitjuk s a filmet magában foglaló filmorsót a kiálló tengelyre ráhelyezzük úgy, hogy az orsó közepén lévő kerek nyílás befelé, a keskenyebb nyílás a zárólap felé legyen. A zárólapot visszafesszük úgy, hogy a *C* jelzésű szögecske a *V* jelzésű két kidudorodás közti rovátkába menjen, ami által az orsó rögzítve van.

A lámpatartó korong felső jobb részén levő rugós gombot kissé lenyomva, a korongot szép lassan hátrafelé lebocsátjuk, amíg magától megáll s akkor az orsóból kihazunk egy 10—12 cm. hosszúságú filmet s azt, amint az 5-ik rajzon látható, a lámpatartó kar alja mellett levő *M* jelzésű részen át bevezetjük a *T* jelzésű dobba addig, míg közben menve a dob közepén levő forgó tengelyre kezd csavarodni ügyelve arra, hogy a forgó tengely fölött levő rugó érje a filmet, amint a 6-ik lapon levő rajz mutatja. A filmet kézzel is lehet segíteni az üveglap megfelelő eltolása mellett, hogy a forgó tengelyt előrje és megfeküdjön. Ekkor az 5-ik lapon látható *J* jelzésű rugót kissé balra

húzzuk s a filmet kézzel könnyedén beigazítjuk a vályuba, mire a rugót vissza engedjük, amikor a film egyenletesen megfekszik a vályu sima lapjára. A lámpatartó szerkezetet visszabocsátjuk a helyére s a rugója lenyomása után rögzítjük úgy, hogy a film a beigazított állásból ne mozduljon el.

Ezzel a gép beszerelése megtörtént s a géphez lehet kapcsolni a villamos áramba (villamos hálózat vagy akkumulátor). Hálózati bekapcsolásnál, amennyiben az áramfeszültség 110 voltnál nagyobb, külön ellenállást kell beiktatni.

3. *A vetítés.* A villamos áram bekapcsolása után a vetítést azonnal meg kell kezdeni, mert ha a film hosszabb ideig nem mozog, a lámpa melegtől megolvad. Meggyulástól nem kell félni, mert a filmek teljesen éghetetlenek.

A vetítéskor balkézzel tartjuk a gépet, jobbal kézzel pedig forgassuk szükséges szerinti gyorsasággal a 6-ik rajzon látható *F* jelzésű forgató korongot másodpercenként két fordulatot téve. Egyes helyeken a képnél, feliratoknál, ha tetszik, néhány másodpercre meg is lehet állni. A kép élességét a *G* lapon látható *G* jelzésű csavar megfelelő forgatásával lehet beállítani.

Ha a film véget ért, a lámpatartó szerkezetét már említett rugó lenyomásával lassan leeresztjük, a filmet a *J* rugó alól kiszabadítjuk s kissé megmozdítjuk, tovább is segítve könnyedén a visszaforgatást, ami a 6-ik lapon látható *D* jelzésű karnak az odafestett nyíl irányában, tehát balra való forgatásával történik. Ha véletlenül visszaforgatás nehezen menne, vagy akadna a film, a vezető nyílásból (esetleg ott a rugóba akadhatna) s könnyedén segíteni kézzel rajta, hogy visszaforgatás simán menjen. Erőszakolt forgatással a film elszakadhat, bár nagyon erős anyagból készült és csak erőszakkal szakítható el. A záró lapot kinyitjuk, a filmorsót levesszük s a már ismertetett módon új filmet teszünk be.

Előfordul, hogy vetítés közben a kép alsó részén felső szélén a film perforálása (átlyukasítás) látszik mint keskeny fehér csík. Ilyenkor a *H* lapon látható *I* jelzésű kis lemezt kell megfektetni a filmre.

4. *Tisztántartás.* Mint minden szerkezetnél a Pathé-Baby mozigépet is óvni kell a portól, ami a tisztántartástól, ami kellő gondosság hiányában a gépjárást nehezkessé teszi. Körülbelül minden vetítés után meg kell kenni nagyon kevés olajjal (tollaival egy-két csepp) a 8-ik lapon levő rajzon feltüntetett helyeken. De csakis az erre a célra készült Pathé-Baby olajjal (egy nagyobb üveg olaj ára 10 lej, évekkig eltarthat). Ha a géphez olajozást elvégezhetünk, esetleg a becsavarás portól, pisztólal megtisztíthatjuk, a 11-ik lapon látható *A* és *At* jelzésű felső részt egyszerűen levehetjük a 6-ik lapon látható *E* jelzésű csavar kiesése után, amikor is a felső rész kissé nehezkesebbé válik (pontosan van beillesztve) levehető. Sokan nem használják, mert a filmek anyagát megromlathatja.

Szerkesztői üzenetek

K. A. Grabaczi, M. K. Belényes-
költes, Gy. J. Holtmaros, N.
G. Hegyhözötteltek, Zs. G. Szé-
kelymoson, K. L. Kilyénfalva, P.
Máramarossziget, G. A. Rév,
Cs. B. né Zagon, K. M. K.
Sanyósujlak.

It felsoroltak az új előfize-
lőért lelkes és önzetlen támoga-
tókért fogadjuk mély tisztele-
tünket, hálánkat és köszönetün-
ket. Bizalommal kérjük és vár-
juk további eredményes támoga-
tásukat.

Ö. L. Börvény. Beküldött ado-
mányának jó esattanója van, de
tartalma miatt nem közölhetjük.
Közelgőnek többi részét a kiadó-
várnak adtuk át elintézés
végett.

R. J. Nagyajta. Sajnos a mi ki-
adásunkban a kért könyv nincs
meg. Szíveskedjék egy másik
könyvet választani a „Magyar
Nép” könyvtárából. Az árjegy-
ket a heti számunkban is kö-
zzeljük.

B. D. Kisbács. Szíveskedjék
Közlöny Gyula méhészetéhez for-
rási Refeag-Retteg, jüd. Somes.
Közlönyben az erre vonatkozó hír-
adás a heti számunkban megje-
nik, ott az ár is fel van tüntetve.
Közlönyben hivatkozzék lapunkra.

L. K. Hajó. Az említett sorsje-
ket nem nyertek.

F. F. L. Mult év dec. 12-én fo-
rt utalványon 60 lej érkezett be-
rűl, tehát arra az évre még 110
lejt kérünk. Arról mi nem tehe-
tünk, hogy a postán kevesebb
díjra engedjék továbbítottak,
mint a levelet. Ön átadott a postáskis-
vételnek. Mi nem tehetünk
semmit ebben az ügyben. Csakis
az, aki a postát felelősségre
vállalja. Szíveskedjék a lapot
közvetlenül is elfogadni s a postával
közvetlenül az ügyet.

F. Gy. Sáros. Forduljon vala-
melyik nagyobb drogériához, pld.
Közlönyben vagy Seges-
váron. Ott beszerezhető. Jorskhi-
re Borkshírei malacokat be-
szerezheti: Fröhlich Viktor ev.
Közlönyben Semlanc-Szemlak, Arad-
közvetlenül, Török Lajosnál Mateiu-
közvetlenül, j. Somes, vagy Szász
közvetlenül, Cluj-Kolozsvár, Str.
Közlönyben-Vörösmarty-ut 1.

A „Magyar Nép” kiadásában a következő hasznos és szórakoztató könyvek jelentek meg.

1. sz.	Dr. Rajka László: Szaváló könyv — — — — —	L. 18
2. sz.	Dr. György Lajos: Históriai könyvecske — — — — —	L. 18
3. sz.	Dr. Csörgy Bálint: Magyar lakodalom (vőfélykönyv) — — — — —	L. 18
4-5. sz.	Abonyi-Rass: A helyár kezdője — — — — — (kifogyott)	
6. sz.	Egy mérnök: A földmérés kis könyve — — — — —	L. 18
7. sz.	Dr. Kristóf György: Bohóka Jákai Mór műveiből — — — — —	L. 18
8-9. sz.	Benedek Elek: Magyarok története — — — — —	L. 30
10-11. sz.	Valló-Török: A máhnyasztás vezérlonala — — — — —	L. 30
12-13. sz.	Dr. Kántor Lajos: Működvelők szimfóniára — — — — —	L. 30
14. sz.	Dr. Balogh Ernő: A föld köpenyége — — — — —	L. 18
15. sz.	Maksay V.: Műsor salasi működvelők számára — — — — —	L. 18
16. sz.	Lampérth Géza: Egy hold föld. Elbeszélések — — — — —	L. 18
17. sz.	Nagy Péter: Három egyfelvénásos szimfónia — — — — —	L. 18
18. sz.	Benedek Elek: Erdélyi regék és népmondák — — — — —	L. 20
19. sz.	Volnovich Bartók: Szivárvány. Zenei Bevezetéssel
szjót alá rendezte: Dr. György Lajos — — — — —	L. 18
20. sz.	Cs. László László: Mezőgazdasági útmutató. Első rész.
Talajművelés és trágyázás — — — — —	L. 18
21. sz.	Nemes Elemér: Dalokkönyv — — — — —	L. 25
22-23. sz.	Vásárhelyi János: Fegyver között — — — — —	L. 30
24. sz.	Sebesti Samu: Szép a Nyikó s a vidéke és más novellák — — — — —	L. 20
25. sz.	Földes Zoltán: Az andrédi leányvásár és más elbe-
szélések — — — — —	L. 18
26-27. sz.	Dr. Szász Ferenc: Mindennapi kenyérünk — — — — —	L. 30
28. sz.	Kiss Menyhért: Maroszeleki atyafiak — — — — —	L. 18
29. sz.	Jakab Odón: Versek — — — — —	L. 20
30. sz.	Kovács Dezsőné: Petőfi Sándor és szülei — — — — —	L. 18
31. sz.	Cs. László László: Mezőgazdasági útmutató, II. rész:
Növénytermelés — — — — —	L. 20
32-33. sz.	Dr. Vathy Elek: A magyar szépirodalom története — — — — —	L. 30
34-35. sz.	Vásárhelyi János: Az életből az életnek — — — — —	L. 30
36. sz.	Finta Zoltán: Jancsi és Juliska — — — — —	L. 20
37-38. sz.	Dr. Szász F.: Lanácsdó gyümölcstermelők számára — — — — —	L. 30

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk:

K. M. Dédabisztra 170, ifj. M. I.
Bihar 190 (r. 1930. dec. 31-ig), Kö-
ródszentmártonból: D. Zs. 170, N.
G. 170, L. M. 170, özv. V. J.-né Ko-
vácsna előf. r. 1930. febr. 1-ig, P.
K. Biharpuspókai 170, B. J. Csik-
delne 175, M. L. Halmágy 245, Sz.
M. Küküllőszéplak 190, B. K. Ora-
vicza 85, D. A. Bonezhida 95, S. J.
Nagyerece 175, B. J. M. Salamas
175, Sz. L. Olthéviz 145, T. J. Jó-
zsefháza 245, K. E. Nagyszokond
170, Sz. J. Gyöngy 345, R. Zs. Hal-
mágy 350, Sz. J. Mikola 175, K.
G. Kraszna 175, V. F. Érkörtvé-
lyes 170, A. L. Kányád 170, Ifj.
Sz. Zs. Firtosmartonos 170, M.
J.-né Felsősfalva 170 Lej.

Vérszegény, sápadt, étvágyta-
lan, legyengült és állandóan fej-
fájásban szenvedők ne használ-
janak mást, mint a dr. Földes-
féle Ferrol Vastópikórt, mely

elősegíti a vörös sejtek képző-
dését, kitünő étvágyat idéz elő
és ennélfogva a legjobb hizlaló-
szer. A beteget és gyengélkedőt
erőssé és életvidámmá teszi, a
munkakedvet fokozza, vérsze-
gény nőknél a havibajt szabá-
lyozza és a görcsös fájdalma-
kat szünteti, vérszegény, sápadt,
sovány gyermekeket hizlalja,
vérszegény, gyenge férfiaknak
egészségét visszaadja. Egy ku-
rára 6 üveg szükséges. Postán,
utánvétellel megrendelhető Dr.
Földes gyógyszer-tára, vegyé-
szeti laboratóriumából Arad,
Str. Eminescu 21. Egy üveg ára
110 lej, hat üveg rendelésnél
postadíj nem lesz számítva. A
legnagyobb orvosi szaktekinté-
lyek javasolják. Minden gyógy-
szertárban kapható.

Apróhirdetések

Apróhirdetések tarifája: Minden szó 5, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb hirdetés 60 lej. Alást keresők részére 20 szóig 50 lej. Előfizetőknek minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Az apróhirdetési díj előre beküldendő.

Figyelem! Községek, magánosok, legelők, vízellátását, mélyfürásokat, sülyesztett betonkutak, itatóválluk, vízvezetékek, viziturbinák tervezését, építését vállalja és ingyen szaktanácsot ad Gábos Aron építészeti irodája Sighisoara-Segesvár, Strada Mihai-Viteaz No. 15.

Gazdasági gépek eladók: 900-as Umrath cséplőszekrény, Fordson traktor szekérrel, ekével, Hoffer-vetőgép, lovasgereblye, 6 hengeres Stewort-autobusz. Cim: Péterffy, Cluj-Kolozsvár, N. Iorga (Jókai-utca) 16. sz.

Eladó egy legujabb Máv. gépjárári 46 colos gőzeséplő garnitúra, keveset használt, jókarban tartva, hozzávaló összes felszereléssel ellátva, üzemképes jó garancia mellett részletfizetésre is megvehető Csipó Tivadar urnál Alesd-Élesd, Jud. Bihar.

Jobb családból való, jó erkölcsű és teljesen megbízható 15 éves, vagy 15 éven felüli leány, aki nyugodt otthonra vágyik, tanulónak női varrodába teljes ellátással felvétetik. Cim: Kristó Nővérek, Cluj-Kolozsvár, Calea Motilor (Monostori-ut) 25. szám.

800 mm. Hoffer rendszerű 3 éves cséplő benzinmotorral párosítva, 1070 mm. 3 éves gőzgarnitúra Máv, 1225 mm. Nicholson 20 éves cséplő, 6-7 Hp Korányi benzinlokomobil, 1070 mm. Máv benzingarnitúra 20 éves, 900 mm. Első Magyar Gazdasági cséplő 3 éves, 930 mm Első Magyar golyós csapágyas cséplő, 9-10 Hp Első Magyar petroleumlokomobil olcsón jó fizetési feltételek mellett eladók. Saturnus Sft. Gheorghe-Sepsiszentgyörgy, jud. Treiscaune.

Anyakönyvelt valódi szimmenthali 18 hónapos bika eladó. Bacsó Józsefné, Cojocna-Kolozs.

Eladó egy hatos gőzgarnitúra 1200 mm.-es cséplővel, egy Monitor jó herecséplővel használható jó állapotban. El nem adás esetén a mozdony 4-essel elcsereendő. Molnár János Jimbor—Székelyzsombor, jud. Odorheiu.

Jobb módú keresztény iparos 25-35 év körüli keresztény vagyonosabb leányt vagy gyermektelen özvegyet feleségül venne. Teljes címmel és fényképpel ellátott levelekre válaszol. „Mecanic” jeligére poste restante Somcuta-Mare—Nagysomkút, judetul Sătmar címre. Ügynökök kizárva.

Eladó 1200 mm. Magyar Gazdasági cséplő, Robai kazán, most nyomtatva és Hoffer löhere morzsoló. Besenyődy Mihály Vetés, Szatmár megye.

Kereskedelmi érettségivel bíró leány irodai alkalmazást keres, esetleg gyermekek mellé is elmenne és bármilyen házi munkában segédkezne. Vidékre is elmegy. Cim a kiadóban.

Cipészek Szaklapja megrendelhető Babos Károlynál, Cluj-Kolozsvár, Pata-utca 87.

A szerkesztésért felel:
GYALLAY DOMOKOS.

Szép, izléses kivitelű

KONFIRMÁCIÓI

EMLEKLAPOK,

vastag könyvpapíron következő nagyságban és árban kaphatók:

17×24½ cm. nagyság, 2 szín nyomással drbja 2'50 lei
24×31½ cm. nagyság, 3 szín nyomással drbja 3'— lei

Legolcsóbban beszerezhető a

MINERVA

könyv- és papirkereskedésben,
CLUJ-KOLOZSVÁR
Str. Regina Maria (Deák F-u.1)

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár
Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii (Főút) 9.

Fiókinézetek:

Dej-Dés, Beclean-Bethlen, Jibou-Zsibó, Zălau-Zilah.

Affiliált intézetek:

A Nagyenyedi Kisegítő Tak.-pénztár Rt. Aiud-Nagyenyed és Uioara-Marosujvári fiókinézetek.

Saj t tőkék:

58.000.000 Lei

Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával. Átutalásokat bel- és külföldre legelőnyösebben és legpontosabban eszközöl.

Engedélyezett devizabank

**Ha sikert akar elérni
hirdessen
„MAGYAR NÉP”-ben**

**Kolozsvári
Takarékpénztár és
Hitelbank Részv.-Társ.**
Cluj-Kolozsvár, P. Unirii (Főút)

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely, Nagyváradon és Temesváron

Saját tőkéi 143 millió Lei

Affiliált intézetei:

Torda-aranyos várm. Tak.-pénztár Rt. Torda, Alsófehérvárm. Gazdasági Bank és Tak.-pénztár Nagyenyed, Udvarhelym. Tak.-pénztár Székelyudvarhelyen és Székelykeresztúron, Szászregényvidéki pénztár Rt. Szászregény, Szatmár-ujvári Hitelbank Rt. Szatmár-ujvár és Népbank Rt. Bánffyújváron

Minden bankügyletet legelőnyösebben végez.

Engedélyezett devizabank
Áruraktár a vasút mellett
Betétkezel elfogad.

Transspizania" Bank RT

Cluj-Kolozsvár.

Fiókiintézetek:

Torda,
Gyulafehérvár,
Marosújvár,
Maroshévíz,
Ditró,
Mócs
Gyergyószentmiklós,
Csikszereida,
Csikszentmárton,
Kézdivásárhely.

Kirendeltségek:

Aranyosgyéres,

Előad betéteket, leszámítol
váltókat és bárhova
teljesít átutalásokat,
meghitelezéseket.

FOKOZZA JÖVEDELMÉT!

Biztosítsa, állandósítsa készpénzbevételét!

Válogassa ki az alábbi felsorolásból mindazokat a könyvket amelyek segítségével lehetnek ebben a munkájában, hosszúlja fel a tudomány és tapasztalat eredményeit földje, állatai gondozásában. Ne szalassza el a pénzszerezés sokszor játszó alkalmaikat, hanem állítson be újabb pénzforrásokat körülményei okos felhasználásával:

Cséser Gyula: A virágos kert	Lei 68—
Csátrér Gyula: A konyhakert	Lei 48—
Illés Lajos: Nyul és kecsketenyésztés	Lei 136—
Illés Lajos: A cirok, köles, repce, mák és napraforgó	Lei 54—
Kovácsy Béla: Juhtenyésztés és gyapjuisome	Lei 102—
Krenedits: Baromfitenyésztés	Lei 143—
Mika Ottokár: A szőlés takarmánynövények	Lei 58—
Mika Ottokár: Fontosabb ipari és keresk. növények	Lei 34—
Révész Gyula: A sertések nevelése	Lei 51—
Rombay Dezső: Szőlőművelés	Lei 123—
Ritter: A házi kert	Lei 30—
Páter Béla: A gumölcsök ák betegségei és ellenségei	Lei 30—
Báró Sternfeld Béla: A házikertek berendezése	Lei 48—
Dr. Szász Ferenc: Tanácsadó gyümölcsstermelők számára	Lei 30—
Valló Árpád: A méhtenyésztés v. zérfonása	Lei 30—
Virág: A serté-tenyésztésről és hizlalásról	Lei 20—
Winkler János: A lud- és kacsa-tenyésztés	Lei 136—
Páter: Gyógynövénytermesztés	Lei 15—

Mind ezek kaphatók a **Minerva** könyvkereskedésben, Cluj-Kolozsvár, Str. Reg. Maria (Deák Ferenc-u.) I. sz. Mivel utánvétel nélkül a legcsekélyebb összegnél is 1. galább 20 lejt kell költség kre fizetni, ajánlatosabb a pénzt előre beküldeni.

Figyelem! ————— Figyelem!
Jó szerzőszám a gazda tükré!

Könnyű munkája lesz minden céltudatos gazdának, ha az előnyösen ismert és jól bevált garanciás, vékony pengéjű, borotválécából készült tűnilit Balog márkás kaszát vásárol és használ

65 70 75 80 cm.

110 115 120 125 lei árban

darabonként. 10 darab vételnél 1 darab ingyen. (A megrendelő külön kérelmében is részeseül). Szállítja postán utánvét mellett

BALOG GYULA UTÓDA

Kaszagyári Izerakata, Déva R. Ferdinand 9.

Solingeri Felix borotvák, Zsillettek és Zsillette pengék
ugyancsak gyári Izerakata.

Petőfi Sándor összes költeményei

az erdélyi Irodalmi Társaság kiadása ára lüzve 100 lei,
diszkótésben 150 lei Megrendelhető kiadóhivatalunk utján

Kérjen elismerő nyilatkozato-
kat és árajánlatot erről a
szabadalmazott

„RÓZSA“

gereblyéről.

Romániai vezérképviselőt:

„SATURNUS“ Keresk. Vállalat

Sil. - Ghorghe — Sepsiszentgyörgy,

beszélhetnek ellenséges ügynökök,
mit akarnak!

A „Minerva Biztosító“ csak megmarad egyedüli
kisebbségi magyarnak.

Lesoványodott, erőtlenné, vérszegény, tüdőbajos betegek részére áldás

„GRASIN“

erőlápser. — Étvágy. javító, erősítő, vérképző hatása szembetűnő.

Kapható: gyógyszerüzletekben és Dr. Nagy Árpád gyógyszerüzletében Cluj-Kolozsvár, Calea Moşilor. — Egy doboz 120 lei. Postán küldve 135 lei. Egy teljes kuráshoz 5 doboz 600 lei bérmentve, utánrendelhető. Használati utasítás minden dobozhoz mellékelve.

A szántóföld m. l. trágyája a **Szuperfoszfát**

mert hatóanyaga, a foszforsav vízben könnyen oldódik és így szárazságra hajló éghetőség alatt, a növénynek már fejlődése kezdetén is rögtön rendelkezésére áll.

A Szuperfoszfáttal

trágyázott gabona 8—10 nappal korábban érik be.

A Szuperfoszfáttal

trágyázott gabona szemképződése, minősége és csiraképessége jobb mint a trágyázatlan gabonáé.

16—18 %-os vízben oldódó

Szuperfoszfát

kapható:

„MARAŞEŞTI“ S. A. R. pentru Industriii Chimice, Központ Bucureşti I, Calea Victoriei No. 29.

„PHÖNIX“, Fabrica de Acid Sulfuric şi Produse Chimice S. A. Baia-Mare Nagybánya.

Propaganda- és eladási iroda: Cluj-Kolozsvár, Str. Avram Iancu (v. Petöfi-u.) és az összes kerületi képviselőknél.

„Legjobbak mégis csak a Szentháromság kaszák és kaszakövek!”

A „Magyar Nép” olvasói közül sokan írtak ilyen értelmű levelet az avasujvárosi kaszatelep igazgatóságának:

Aki kaszál annak legyen!
Akinek nincs az meg vegyen,
Ki tanácsunk megfogadja,
Kaszálással nem lesz gondja!

Miért rendeljen minden gazda Szentháromság kaszát?
Mert a legnemesebb acélból készül, a munka vele könnyű, ha pedig Szentháromság kaszakövel megfeszítjük, a kaszálás sokkal könnyebb.

Minden községben álljanak össze az emberek és rendeljenek Szentháromság kaszát és Szentháromság kaszakövet

Ha legalább 10 darabot rendelnek, egy darabot ingyen jutalmul küldünk. A kaszakönnél is 10 darab rendelésnél egy darabot ingyen küldünk. Aki pedig balkezesnek csak írja meg, küldünk számára balkezeseknek való kaszát.

Árak	65	70	75	80	85	90 cent
darabonként	110	115	120	125	130	135 lei

A Szentháromság kaszakövek ára 10 darabonként 360 lei. Ingyen csomagolás és szállítás! Minden községben keresünk egy megbízott embert, aki a rendelést összegyűjti, küldi be és a Kaszatelepnek. — Minden darabért jóállást vállalunk és a meg nem felelő azonnal kicseréljük. Szétküldés az egész országba. Utánvétellel megrendelhető:

KASZATELEP Grasil-Non (Avasujváros)
Judeţul Satu-Mare Szatmár megye